

Приклади порушень академічної доброчесності у формі академічного плагіату у справах, розглянутих (що перебувають на розгляді) Комітетом з питань етики Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти

1. Справа щодо звинувачень у порушенні академічної доброчесності у формі академічного плагіату в докторській дисертації д.ю.н. Портнова А.В. на тему: «Становлення і розвиток конституційного судочинства в Україні: Теоретичні та практичні проблеми» спеціальність 12.00.02 – конституційне право, муніципальне право. Приклади встановлених відтворювань опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства:

<p>Портнов А.В. Становлення і розвиток конституційного судочинства в Україні: теоретичні і практичні проблеми. Дисертація доктора юридичних наук. – Інститут законодавства Верховної Ради України. - К.,2009.</p>	<p>Наукові роботи інших авторів, опубліковані раніше.</p>
<p>Фрагмент №1</p>	<p>Конституційне судочинство. Американський та український досвід.-Київ.1999</p>
<p>53 По-перше, на відміну від цивільного та кримінального процесу конституційне провадження не потребує взагалі детального регулювання вирішення окремих питань, зокрема, щодо забезпечення позову, розгляду справ у касаційному і наглядовому порядках, особливостей розгляду окремих питань, виконання судових рішень тощо. По-друге, окреме нормативне регулювання організаційних питань діяльності Суду та процедури розгляду ним справ у будь-якому випадку обов'язково призведе до дублювання одних і тих самих положень у різних нормативних актах і штучного збільшення кількості нормативно-правових актів з питань діяльності</p>	<p>Глава 1. Конституційний суд у системі захисту прав людини. Параграф 6. Окремі питання конституційного судочинства в Україні По-перше, на відміну від цивільного та кримінального процесу конституційне провадження не потребує взагалі детального регулювання вирішення окремих питань, зокрема, щодо доказів, підсудності справ, судових витрат, забезпечення позову, розгляду справ в касаційному і наглядовому порядках, особливостей розгляду окремих питань, виконання судових рішень тощо. По-друге, окреме нормативне регулювання організаційних питань діяльності Суду та процедури розгляду ним справ у будь-якому випадку обов'язково призведе до дублювання одних і тих же</p>

<p>одного органу судової влади. По-третє, на розробку і прийняття окремого закону про конституційне судочинство необхідно витратити значно більше часу і сил, ніж внести необхідні зміни до Закону України «Про Конституційний Суд України». По-четверте, в переважній більшості країн діяльність органів конституційної юрисдикції як з питань організації, так і процедури розгляду справ визначаються одним законом.</p>	<p>положень у різних нормативних актах і штучного збільшення кількості нормативно-правових актів з питань діяльності одного органу судової влади. По-третє, заповнити прогалини у чинному Законі „Про Конституційний Суд України цілком можливо і набагато зручніше шляхом внесення до нього відповідних змін. На розробку і прийняття окремого закону про конституційне судочинство необхідно витратити значно більше часу і сил, при цьому треба буде вносити суттєві зміни до чинного Закону, тобто цілком його переглянути. По-четверте, треба враховувати досвід інших країн, де діють конституційні суди. В переважній більшості таких країн діяльність органів конституційної юрисдикції як з питань організації, так і процедури розгляду справ визначаються одним законом.</p>
<p>Фрагмент №2</p>	<p>Конституционное право государств Европы. Учебное пособие для студентов юридических вузов и факультетов. Ответственный редактор – доктор юридических наук Д.А.Ковачев.- Москва, Волтерс Клувер, 2005</p>
<p>178 Однак, якими б не були повноваження органу конституційної юстиції, його юридичні (правові) позиції завжди мають величезний резонанс і значущість. У той же час у діяльності органу конституційної юстиції важливим є дотримання таких принципів, як принцип політичної стриманості та «зв'язаної ініціативи». Зміст першого принципу полягає у розгляді органом конституційної юстиції виключно правових питань та відмова від втручання у політичні питання. Другий принцип означає, що орган конституційної юстиції не має права</p>	<p>С271 Какими бы полномочиями ни был наделен орган конституционного правосудия, его юридические (правовые) позиции всегда получают огромный резонанс и значимость, в том числе как акты толкования соответствующей конституционной нормы. Тем более, что решение конституционных судов не может отменить никто. В то же время действуют два важных ограничительных положения. Во-первых, принцип политической сдержанности, то есть рассмотрение конституционным судом исключительно правовых вопросов и отказ от вмешательства в политические</p>

<p>розглядати за власною ініціативою питання про відповідність основному закону нормативних актів. Водночас з цього правила існували певні винятки. Так, у статті 127 Конституції Соціалістичної Республіки Югославія від 27 квітня 1992 року було закріплено, що Конституційний суд може за власною ініціативою порушити провадження щодо оцінки конституційності і законності.</p>	<p>вопросы и ситуации. Во-вторых, принцип «связанной инициативы», согласно которому конституционный суд не вправе рассматривать вопрос о конституционности нормативных актов, в том числе законов, исключительно по собственной инициативе. Но есть и исключения. Например, в Конституции Союзной Республики Югославия от 27 апреля 1992 г. было закреплено: «Союзный конституционный суд может по собственной инициативе возбудить производство по оценке конституционности и законности» (ст.127).</p>
<p>Фрагмент №3</p>	<p>Конституционное (государственное) право зарубежных стран. Общая часть: Учебник для вузов / Рук. авт. колл. и отв. ред. д. ю. н., проф. Б. А. Страшун. — 4-е изд., обновл. и дораб. — М.: Норма, 2007. — 896 с.</p>
<p>Стор. 50-51: У випадку якщо органи конституційної юрисдикції здійснюють загальний конституційний контроль, право звернення до конституційного суду мають різні органи державної влади, інколи – групи парламентаріїв (наприклад, 60 членів будь-якої палати у Франції, 50 – в Іспанії, 1/5 або 1/10 депутатів – у Португалії), але ніколи – приватні особи. Коли передбачено здійснення конституційного правосуддя органами конституційної юрисдикції, право звернення до конституційного суду мають приватні особи та державні органи, насамперед суди, які розглядають конкретну справу.</p> <p>Наприклад, Австрійський Федеральний конституційний закон уповноважує щодо звернення до конституційного суду:</p>	<p>Стор. 780-781.</p> <p>В случае абстрактного конституционного контроля (вспомните, что это такое – см. п. 3 § 5 гл. II) правом обращения в конституционный суд обладают различные органы государственной власти, иногда группы парламентариев (60 членов любой палаты во Франции, 50 – в Испании, 1/5 или 1/10 депутатов в зависимости от того, предварительный контроль или последующий, в Португалии), но никогда не обладают частные лица. Напротив, когда предусмотрен контроль конкретный, то обращаться могут частные лица (конституционная жалоба) и государственные органы, прежде всего суды, рассматривающие данное конкретное дело. Приведем два примера, Австрийский Федеральний конституційний закон (ч. 1 ст. 140) уповноважує на обращение в КСП по этому вопросу:</p>

<p>Адміністративний суд, Верховний суд, інший суд, уповноважений щодо розгляду справи по другій інстанції, Федеральний уряд (про закони земель), уряд землі (про федеральні закони), 1/3 Національної ради (про федеральні закони), 1/3 ландтагу землі (про закони землі), особу, на думку якої неконституційність закону безпосередньо порушує її права, якщо для дії закону стосовно цієї особи не потрібне судове рішення або спеціальна вказівка.</p> <p>Інший приклад – Іспанія. Згідно з часиною першою статті 162 Конституції Іспанії із заявою про неконституційність закону або рівнозначного акта до Конституційного трибуналу можуть звертатись: керівник уряду, Захисник народу, 50 депутатів, 50 сенаторів, колегіальні виконавчі органи та зібрання автономних утворень, ...</p>	<p>– Административный суд, Верховный суд, иной суд, уполномоченный на рассмотрение дела по второй инстанции, ... Федеральное правительство (о законах земель), правительстве» земли (о федеральных законах); – 1/3 членов Национального совета (о федеральных законах), 1/3 членов ландтага земли (о законах земли), ...; – лицо, по мнению которого неконституционность закона непосредственно нарушает его права, если для действия закона в отношении данного лица не требуется судебного решения или специального указания. Согласно ч. 1 ст. 162 Испанской конституции с заявлением о неконституционности закона или равносильного акта в Конституционный трибунал могут обращаться: Председатель Правительства; Защитник народа; 50 депутатов; 50 сенаторов; коллегиальные исполнительные органы и собрания автономных сообществ ...</p>
--	--

2. Справа щодо звинувачень у порушенні академічної доброчесності у формі академічного плагіату д.ю.н. Гриценко І.С. Приклади встановлених відтворювань опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства (академічний плагіат) у дисертаційному дослідженні Гриценко І.С. на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук «Становлення і розвиток наукових поглядів на основні інститути вітчизняного адміністративного права»: 12.00.07. Харків, 2008 – 428 с.:

<p>Гриценко І. С. Історичні передумови запровадження адміністративної юстиції: українська традиція. Адміністративне право і процес. 2013. № 1. С. 107-121:</p>	<p>Наукові роботи інших авторів, опубліковані раніше.</p>
---	---

http://nbuv.gov.ua/UJRN/apip_2013_1_16	
<p>Фрагмент №1</p>	<p>Адміністративна юстиція в Україні : навч. посіб. / Г. О. Пономаренко, А. Т. Комзюк, В. М. Бевзенко, Р. С. Мельник ; за заг. ред. А. Т. Комзюка. – К. : Прецедент, 2009. – 198 с.</p>
<p>Стор. 108 Коли ж постав український інститут адміністративної юстиції, як він розвивався, що йому передувало? Відповідь на першу частину цього запитання перебуває у площині з'ясування часових меж виникнення адміністративного права, оскільки саме з його становленням і розвитком пов'язаний початок дослідження проблем адміністративної юстиції. Дійсно, адміністративна юстиція не могла постати за часів панування поліцейського свавілля, коли діяльність органів державної влади, правовий статус фізичних осіб визначався нормами поліцейського права. У той же час, а мова йде про ХІХ ст., у Російській імперії панувало повне правове свавілля, яке виправдовувалося прагненням держави забезпечити для своїх підданих безпечні й благополучні умови життя. Здійснення визначеної мети досягалося виданням численних нормативних актів.</p>	<p>Стор. 15. Коли ж виник Інститут адміністративної юстиції і як він розвивався? Відповідь на першу частину цього питання знаходиться у площині визначення часових меж виникнення адміністративного права, оскільки саме становлення і розвиток даної галузі права обумовило початок досліджень проблем адміністративної юстиції. Дійсно, адміністративна юстиція не могла виникнути за часів панування поліцейського свавілля, коли діяльність органів державної влади та правовий статус фізичних осіб визначалися нормами поліцейського права. У цей час, а мова йде про ХІХ століття, у Російській імперії панувало повне правове свавілля, яке виправдовувалося бажанням держави забезпечити безпечні і благополучні умови життя для підданих. Здійснення такої мети досягалося шляхом видання чисельних нормативних актів, які регулювали усі сфери суспільного життя.</p>
<p>Фрагмент 2. Там само</p>	<p>Там само.</p>
<p>Стор. 113. Певні зміни у галузі державного управління, а також в сфері його правового забезпечення спостерігалися у Російській імперії після революційних подій 1905 року. Революційні події підтвердили, що абсолютна монархія в цій імперії приречена. Нагальними були радикальні перетворення, які почали розвиватися у напрямі творення в</p>	<p>Стор. 18. Певні зміни у сфері державного управління та його правового забезпечення спостерігаються у Росії після революційних подій 1905 року, які засвідчили, що абсолютна монархія у Російській імперії приречена. Нагальними були кардинальні перетворення, які почали розвиватися у напрямку формування у Російській імперії конституційної монархії.</p>

<p>Російській імперії конституційної імперії. Одним із перших таких заходів стало ухвалення 23 квітня 1906 р. нових «Основних законів Російської імперії». Цей законодавчий акт мав достатньо важливе значення для формування ідеї підкорення державного управління закону. Це було обумовлено тим, що «Основні закони», по-перше, визначили організаційне розмежування законодавчих і адміністративних актів; по-друге, встановили ієрархію правових актів, визначивши, що закон має найвищу юридичну силу і може прийматися лише Державною думою (парламентом); по-третє, «Основні закони» майже повністю позбавляли монарха права диспенсації, тобто повноваження дозволяти на власний розсуд певним особам відступати від вимог закону.</p> <p>Таким чином, можна зробити висновок, що держава лише декларувала необхідність запровадження контролю, зокрема, й через створення адміністративних судів, за сферою управління, не роблячи при цьому практично нічого для того, щоби інститути контролю почали належним чином функціонувати.</p>	<p>Одним із перших заходів у цьому напрямі стало прийняття 23 квітня 1906 року нових Основних законів Російської імперії.</p> <p>Цей законодавчий акт мав вельми важливе значення для формування ідеї підпорядкування державного управління закону, адже Основні закони, по-перше, закріпили організаційне відокремлення законодавчих і адміністративних органів; по-друге, визначили ієрархію правових актів, передбачивши, що закон має вищу юридичну силу і може прийматися лише Державною думою (парламентом); по-третє, Основні закони майже повністю позбавили монарха права диспенсації, тобто повноважень на власний розсуд певним особам відступати від вимог закону.</p> <p>Стор. 19</p> <p>Таким чином, можна зробити висновок, що держава лише декларувала необхідність введення контролю за сферою управління, у тому числі і через створення адміністративних судів, не вживаючи практично ніяких дієвих заходів щодо організації Інститутів контролю.</p>
<p>Фрагмент 3. Там само</p>	<p>Там само</p>
<p>Стор. 116</p> <p>Звісно, в умовах громадянської війни формування нової системи адміністративної юстиції, безумовно, не було першочерговим. Насамперед робилися наполегливі спроби утворення й посилення репресивних органів. Разом із тим, проблему контролю за діяльністю адміністративних органів ігнорувати не можна було. Це чудово розуміли</p>	<p>Стор. 22</p> <p>На початковому етапі існування Радянської держави, в умовах громадянської війни, питання формування нової системи адміністративної юстиції, безумовно, не були пріоритетними. Першочерговим завданням визнавалося формування та посилення репресивних органів. Але проблему контролю за діяльністю</p>

<p>як науковці, так і деякі представники влади. Наприклад, А. І. Єлістратов з цього приводу писав, що навіть вичерпне законодавче врегулювання відносин між державою і приватною особою не здатне запобігти порушенням прав громадян представниками державної влади. У зв'язку з цим і виникає необхідність створення для громадян спеціальних гарантій, які б не допускали скоєння подібних порушень. І однією з таких гарантій вчений бачив інститут адміністративної юстиції, який, на думку вченого, був одним із найкращих способів захисту прав громадян [21, с. 170].</p> <p>Цю ж думку поділяли й інші науковці. Однак слід відзначити, що мова про необхідність створення адміністративної юстиції йшла не лише на сторінках наукової літератури, але і в межах законопроектної роботи. Так, в 1921 році Інститутом радянського права при Московському державному університеті було розроблено Декрет про адміністративну юстицію Російської Радянської Федеративної Соціалістичної Республіки. Згідно з цим документом передбачалося створення Верховного адміністративного суду, а також обласних і губернських адміністративних судів.</p> <p><i>*21. Елистратов А. И. Очерк административного права / А. И. Елистратов. – М., 1922. – 236 с.</i></p>	<p>адміністративних органів не можна було Ігнорувати. Це розуміли як науковці, так і деякі представники влади. Наприклад, А. І. Єлістратов з цього приводу писав, що наявність навіть найповнішого законодавчого регулювання відносин між державою та приватною особою не здатне виключити порушення прав громадян представниками державної влади. У зв'язку із цим і виникає необхідність створення для громадян спеціальних гарантій, які могли б не допускали подібних порушень. І в якості однієї з таких гарантій вчений вважав Інститут адміністративної юстиції, який, на його переконання, був одним із найкращих засобів захисту прав громадян¹.</p> <p>Подібний погляд поділяли також інші науковці. Поряд із цим необхідно зазначити, що про необхідність створення адміністративної юстиції йшлося не лише на сторінках наукової літератури — це виявлялося також і у законопроектній роботі. Наприклад, в 1921 році Інститутом радянського права при Московському державному університеті був розроблений декрет про адміністративну юстицію Російської радянської федеративної соціалістичної республіки. У відповідності із цим документом, було внесено пропозицію про створення Верховного адміністративного суду, а також обласних та губернських адміністративних судів.</p>
---	--

3. Справа щодо звинувачень у порушенні академічної доброчесності у формі академічного плагіату доктора педагогічних наук Кириленко К.М. у

дисертаційному дослідженні «Теоретичні і методичні основи формування інноваційної культури майбутніх культурологів у вищому навчальному закладі»; 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. – К., 2015.

В цілому у роботі було виявлено 233 текстових фрагментів, що містять ймовірні порушення академічної доброчесності у формі академічного плагіату та 99 текстових фрагментів, що містять порушення правил цитування або інших правил оформлення дисертаційного дослідження.

Приклади встановлених відтворювань опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства:

<p>К.М. Кириленко. Теоретичні і методичні основи формування інноваційної культури майбутніх культурологів у вищому навчальному закладі. Дисертація... доктора педагогічних наук. 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. – К.: Київський національний університет культури і мистецтв, 2015</p>	
<p>Фрагмент 1.</p>	<p>Кузьміна Ж.Ю. Динаміка інновацій у соціокультурному просторі// Вісник ДонНУЕТ № 2 (58) '2013 – с.153 – 160</p>
<p>С. 48. З розуміння того, що інноваційна культура відображає ціннісну орієнтацію людини, закріплену в мотивах, знаннях і навичках, а також зразках і нормах поведінки стосовно інновацій, можна стверджувати, що інноваційна культура людини – це сфера її духовного життя, що відображає її ціннісну орієнтацію, закріплену в мотивах, знаннях, уміннях, навичках, зразках і нормах поведінки, забезпечує її новими ідеями, сприяє її готовності та здатності до підтримки й реалізації нововведень у всіх сферах життя. Підвищення інноваційної культури особистості (у тому числі через систему загальної і спеціальної професійної освіти) поряд з</p>	<p>Стор. 158. З розуміння того, що інноваційна культура відображає ціннісну орієнтацію людини, закріплену в мотивах, знаннях і навичках, а також зразках і нормах поведінки стосовно інновацій, можна дати їй таке визначення. Інноваційна культура людини – це сфера її духовного життя, що відображає її ціннісну орієнтацію, закріплену в мотивах, знаннях, уміннях, навичках, зразках і нормах поведінки, забезпечує її новими ідеями, сприяє її готовності та здатності до підтримки й реалізації нововведень у всіх сферах життя. Підвищення інноваційної культури особистості (у тому числі через систему загальної і спеціальної професійної освіти) поряд з</p>

<p>обов'язковим моральним удосконалюванням людини сприяє становленню гуманного суспільства, що розкриває кожній людині шлях до вільного творення культури.</p>	<p>обов'язковим моральним удосконалюванням людини сприяє становленню гуманного суспільства, що розкриває для кожної людини шлях до вільного творення культури.</p>
<p>Фрагмент 2.</p>	<p>Сальнікова О. Ф. Актуальні проблеми формування інноваційної культури офіцера-викладача ВВНЗ / О. Ф. Сальнікова // Збірник наукових праць Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2013. – Вип. 39. – С. 308 – 313.</p>
<p>Стор. 64-65</p> <p>Якщо спробувати виділити сутнісні причини проблем в системі вищої культурологічної освіти, то можна виявити, що вони відносяться, перш за все, до теоретичної і світоглядної площини.</p> <p>По-перше, в нових економічних, соціально-політичних, соціально-культурних умовах виявилася не ефективною концепція освіти, що існувала в колишні роки, відповідно до якої навчання було направлене на формування механічно-детерміністської наукової картини миру, виховання – на вироблення упевненості, що будь-яка проблема має тільки одне правильне рішення. Даний підхід в принципі заперечував пріоритет духовно-етичних початків при вирішенні практичних завдань, що приводило до грубого спотворення самої суті інноваційної діяльності і робило неможливим формування високої інноваційної культури залучених в цю діяльність суб'єктів.</p> <p>По-друге, відмова від надмірно ідеологізованого підходу до виховної роботи привела до практично повного заперечення виховання як такого, зводячи його до «виховання через предмет». Проте</p>	<p>Стор. 311-312.</p> <p>Якщо спробувати виділити сутнісні причини проблем в системі вищої освіти, то можна виявити, що вони відносяться, передусім, до теоретичної і світоглядної площинам. По-перше, в нових економічних, соціально-політичних, соціально-культурних умовах проявилася концепція освіти, що існувала вколишні роки, відповідно до якої навчання було спрямоване на формування упевненості, що будь-яка проблема має тільки одне правильне рішення. Слабкість цієї парадигми полягає в тому, що в подібній картині світу немає місця етиці, моралі і моральності. Цей підхід в принципі заперечував пріоритет духовно-моральних начал при рішенні практичних завдань, що призводило до грубого спотворення самої суті інноваційної діяльності, і робило неможливим формування високої інноваційної культури залучених в цю діяльність суб'єктів.</p> <p>По-друге, відмова від надмірно ідеологізованого підходу до виховної роботи привела до практично повного заперечення виховання як такого, зводячи його до «виховання через предмет». Проте практика переконливо показує, що сам по собі предмет має надзвичайно малий виховний</p>

<p>практика переконливо показує, що сам по собі предмет володіє надзвичайно малим виховним потенціалом. Тут маються на увазі не тільки предмети природничо-наукового циклу, звернені до суто раціональної сфери, але і предмети соціально-гуманітарного циклу (філософія, історія, право тощо).</p>	<p>потенціал. Тут маються на увазі не лише предмети природничо-наукового циклу, звернені до суто раціональної сфери, але і предмети соціально-гуманітарного циклу (філософія, історія, право).</p>
<p>Фрагмент 3. Приклад копіювання посилань на третє джерело (в якому випадку варто визнати, що це самостійне посилання, в якому випадку це може бути порушенням правил цитування і коли це варто розглядати як плагіат?)</p>	<p>Вольвач В. Г. Структура инновационной культуры ВУЗа и информационная среда // Инновационное образование и экономика – № 6/17. – Омское изд-во ОмЭИ, 2010 – 100 с.</p>
<p>С. 88. Ядром загальної структури інноваційної культури є, за термінологією Е. Шейна [430], базові припущення, тобто загальні уявлення про те, як, яким чином, на основі яких принципів слід вирішувати діалектичне протиріччя між інтересами особистості і загальними інтересами тієї соціальної групи, до якої вона належить. <i>430 Шейн Э. Х. Организационная культура и лидерство : пер. с англ. / Э. Шейн ; под ред. Т. Ю. Ковалевой. – 3-е изд. – Санкт-Петербург : Питер, 2007. – 127 с.</i> Базові припущення є фундаментом, який визначає перелік пріоритетних ціннісних орієнтації. В інноваційній культурі базові припущення, безумовно, корелюють з парадигмою, раціональне ядро якої складає взаємодія її суб'єктів.</p>	<p>С.2 Ядром общей структуры инновационной образовательной организации, или инновационной культуры являются, по терминологии Э.Шейна[5] базовые предположения, т.е. общие представления о том, как,каким образом, на основе каких принципов следует разрешать диалектическое противоречие между интересами личности и общими интересами той социальной группы, к которой личность принадлежит. <i>5. Шейн Э.Х. Организационная культура и лидерство : пер. с англ. / Э. Шейн ; под ред. Т. Ю. Ковалевой. – 3-е изд. – Санкт-Петербург : Питер, 2007. – 127 с.</i> С.3 Базовые предположения являются фундаментом, они определяют перечень приоритетных ценностных ориентаций, следовательно, их содержание – вопрос коренной. В инновационной культуре базовые предположения, безусловно, коррелируют с парадигмой, рациональное ядро которой составляет взаимодействие двух субъектов – учителя и ученика.</p>

4. Справа щодо звинувачень у порушенні академічної доброчесності у формі академічного плагіату доктора економічних наук Сергія Шкарлета. Приклади, які наводяться заявниками і які свідчать, за їх думкою, про відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства:

<p>Фрагмент 1. Шкарлет С. М. Фінансові інструменти державної політики економічного розвитку в Україні : монографія / С. М. Шкарлет, В. Г. Маргасова, О. М. Коркоц, Ю. В. Ружицький. – Чернігів: ЧНТУ, 2018. – 202 с. http://ir.stu.cn.ua/bitstream/handle/123456789/19461/%d0%9c%d0%be%d0%bd%d0%be%d0%b3%d1%80%d0%b0%d1%84%d1%96%d1%8f_%d0%a8%d0%ba%d0%b0%d1%80%d0%bb%d0%b5%d1%82_%d0%9c%d0%b0%d1%80%d0%b3%d0%b0%d1%81%d0%be%d0%b2%d0%b0_%d0%a0%d1%83%d0%b6%d0%b8%d1%86%d1%8c%d0%ba%d0%b8%d0%b9%20%d0%b7%20%d0%be%d0%b1%d0%ba%d0%bb%d0%b0%d0%b4..pdf?sequence=1&isAllowed=y</p>	<p>Наукові роботи інших авторів, опубліковані раніше. Бугай Т. В. Методичні підходи до оцінки ефективності бюджетного процесу в Україні. – Ефективна економіка, 2015, № 9. http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4287</p>
<p>Стор. 153. В контексті нашого дослідженнями, заслуговують на особливу увагу наукові напрацювання Н. Апатової та Р. Меджитова [4], присвячені питанням оцінки ефективності бюджетного процесу. Розроблена даними науковцями система показників та коефіцієнтів призначена для оцінювання бюджетного процесу на місцевому рівні, але, ми вважаємо, що запропонований вченими</p>	<p>Стор. 2 В контексті нашого дослідження, заслуговують на особливу увагу наукові напрацювання Н. Апатової та Р. Меджитова [5], присвячені питанням оцінки ефективності бюджетного процесу. Розроблена даними науковцями система показників та коефіцієнтів призначена для оцінювання бюджетного процесу на місцевому рівні, але, ми вважаємо, що окремі підходи запропонованої вченими методології можуть бути використані і при оцінюванні ефективності бюджетного процесу на загальнодержавному рівні.</p>

<p>методологічний підхід може бути використаний і при оцінюванні ефективності бюджетного процесу на загальнодержавному рівні. Здійснюючи оцінку бюджетного процесу, Н. Апатова та Р. Меджитов використовували наступні показники (табл. 3.1): рівень точності поточних планових обґрунтувань здійснених видатків; ступінь точності плановорозрахункових обґрунтувань виконання доходної частини місцевих бюджетів; показник фінансової продуктивності бюджету; коефіцієнти збалансованості бюджету, економічної та соціальної ефективності бюджету.</p> <p>Таблиця 3.1</p>	<p>Здійснюючи оцінку бюджетного процесу, Н. Апатова та Р. Меджитов використовували наступні показники (табл. 1): рівень точності поточних планових обґрунтувань здійснених видатків; ступінь точності планово-розрахункових обґрунтувань виконання доходної частини місцевих бюджетів; показник фінансової продуктивності бюджету; коефіцієнти збалансованості бюджету, економічної та соціальної ефективності бюджету.</p> <p>Таблиця 1.</p>
<p>Фрагмент 2. Шкарлет С.М. Формування стратегій розбудови економіки інформаційного типу з метою забезпечення економічної безпеки держави. «Економіка України», 2016 р. № 3, с. 17–28. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=EkUk_2016_3_3</p>	<p>В. В. Гребенюк О. В. Формування набору стратегій для розробки адаптивних технологій управління забезпеченням економічної безпеки. Вісник економічної науки України, 2011, № 1 (19), с. 79–87. http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/45753</p>
<p>Стор. 19. Наукове узагальнення і систематизація знань теорії соціо- та еволюціогенетики, накопичених при вивченні соціальних і економічних систем, світоглядно-методологічне осмислення констант і варіативності економічного зростання допускають обчислення мінімально та</p>	<p>Стор. 80. Наукове узагальнення і систематизація знань теорії соціогенетики та еволюціогенетики, накопичених при вивченні суспільств як соціальних й економічних систем, світоглядно-методологічне осмислення констант і варіативності економічного зростання допускає обчислення мінімально допустимих та максимально можливих</p>

максимально можливих (мінімаксних) меж еволюційних перетворень. З огляду на це, можна говорити про конститутивну властивість української економічної системи самоподібності (не тільки до самоорганізації) та назвати її ключову ознаку – фрактальність, що відрізняє пропоновану в дослідженні парадигму циклічно-генетичного формування нового типу макрорегенерації (та її еволюцію) від традиційних підходів до розкриття характеристик і прогнозування для параметрів національних економік, які вимагають нагальної перебудови з набуттям когнітивно-інформаційних ознак у контексті забезпечення сталого розвитку держави. Побудова когнітивно-інформаційної структури національної економіки – трудомістке завдання, яке пропонуємо здійснювати за алгоритмічними процедурами, що дозволять автоматизувати процес моделювання та виокремити весь склад елементів і підсистем макрорегенерації. Проте при подальшому нарощуванні трансформаційного впливу на гомеостатичну систему держави (соціум) у разі обґрунтування пріоритету певних цілей можливими є спрощення завдань, удосконалення процедур моделювання ієрархій і блоків для адаптації до стратегічних регіональних систем, нових фазових портретів (структур-атракторів) окремих галузей і до прогнозування процесу еволюції проривних технологій та високотехнологічної продукції (ВТП). Саме елементи останнього макроутворення пов'язуються так, що зміна кожного важливого

(мінімаксних) меж еволюційних перетворень. З огляду на зазначене, можна стверджувати про конститутивну властивість української економічної системи (не тільки до самоорганізації) до самоподібності та проголосити її ключову ознаку — фрактальність, що й і відрізняє пропоновану в дослідженні парадигму циклічно-генетичного формування нового типу макрорегенерації (та її еволюцію) від традиційних підходів стосовно розкриття характеристик і прогнозування параметрів національних економік. Побудова структури національної економіки — трудомістке завдання, яке пропонуємо здійснювати за алгоритмічними процедурами, що дозволять автоматизувати процес моделювання та виокремити весь склад елементів і підсистем макрорегенерації. При подальшому нарощенні трансформаційного впливу на гомеостатичну систему держави (соціум) у разі обґрунтування пріоритету певних цілей можливе спрощення завдань, удосконалення процедур моделювання ієрархій і блоків для адаптації до стратегічних регіональних систем, нових фазових портретів (структур-атракторів) окремих галузей і до прогнозування процесу еволюції проривних технологій та високотехнологічної продукції (ВТП). Оскільки саме елементи останнього макроутворення пов'язуються так, що зміна кожного важливого параметра системи забезпечення ендогенного зростання української економіки неминує викликає зміну інших. Однак, цей рух завжди орієнтований на певний кінцевий стан, який, виявившись, знов стає новим (проте,

<p>параметра системи забезпечення ендогенного зростання української економіки неминуче викликає зміну інших, однак цей рух завжди орієнтований на певний кінцевий стан, який, проявившись, знов стає новим (хоча саме він і віддзеркалює різні динамічні зміни у сутності вже іншої системи – управління забезпеченням економічної безпеки).</p> <p>Вважаємо, що опрацювання модельних рішень формування нового фазового портрету національної економіки слід здійснювати із дотриманням послідовності розкритих автором (на основі базових положень теорії еволюціогенетики, термодинаміки та детермінованого хаосу в контексті розвитку теорії національної безпеки) закономірностей (табл. 1)</p>	<p>саме він і віддзеркалює різні динамічні зміни у сутності вже іншої системи — системи управління забезпеченням економічної безпеки).</p> <p>Вважаємо, що опрацювання модельних рішень формування нового фазового портрету національної економіки слід здійснювати у послідовності відкритих авторами (за використання базових положень теорії еволюціогенетики, термодинаміки і детермінованого хаосу в контексті розвитку теорії національної безпеки) закономірностей (табл. 1).</p>
<p>Фрагмент 3.</p> <p>Шкарлет С. М. Інформаційна економіка як основа соціально-економічної регенерації України // Економіка України. – 2014. – № 11. – С. 51–60.</p> <p>http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=EkUk_2014_11_6</p>	<p>Скалацький В. М. Інформаційне суспільство: сучасні теорії та моделі (соціально-філософський аналіз). – Автореф. дис... канд. філософ. наук: 09.00.03. – Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2006. – 17 с.</p>
<p>Стор. 55.</p> <p>(Таблиця) «Формалізація сутності, змісту та особливостей реалізації сучасних моделей розбудови економіки інформаційного типу в окремих державах світу *</p> <p>...</p> <p>Узагальнює стратегії та програм індустріально розвинутих країн - США, Канади, Великобританії.;</p>	<p>Стор. 17-19.</p> <p>У підрозділі 2.1. “Західна модель інформаційного суспільства (американо-європейський шлях)” досліджується західна модель становлення інформаційного суспільства, яка узагальнює стратегії і програми індустріально розвинутих країн – США, Канади, Великої Британії, Німеччини, Франції, країн Північної</p>

Німеччини, Франції, країн Північної Європи. У рамках цієї моделі можна виокремити американо-англійську модель і модель континентальної Європи.

Американо-англійську модель побудовано на загальній концепції соціально-економічного розвитку певної держави, яка передбачає превалювання приватного сектору над функціями держави в усіх напрямках розбудови суспільства та економічної системи. Відомими є американський вплив на комунікаційні технології та формування архітектури інформаційної сфери, які є відчутними і у процесах глобалізації, міжнародній політиці та світовій економіці. Ця модель передбачає інтенсивний розвиток електронних комунікацій для встановлення соціальних, політичних і культурних зв'язків. Проблема розвитку універсальних послуг має важливе значення у програмах інформаційного суспільства США та Великої Британії, вона вирішується за допомогою стратегії поліпшення якості інформаційних послуг, соціальної орієнтації держави. Специфічною рисою американо-англійської моделі інформаційної економіки є вплив чинного законодавства на розвиток перспективних галузей економіки, права інтелектуальної власності, соціального захисту населення.

Європейська модель інформаційної економіки вирізняється стратегією європейської інтеграції; визначенням пріоритетності «об'єднаної Європи»; пошуками рівноваги між контролем з боку держави та стихією ринку; динамічним поєднанням державних

Європи. В рамках означеної моделі виділяється американо-англійська і модель континентальної Європи.

Американо-англійська модель визначається загальною концепцією соціально-економічного розвитку, яка передбачає превалювання приватного сектору над функціями держави в усіх напрямках розвитку суспільства. Американський вплив у галузі комунікаційних технологій та інформаційної сфери відчутний в глобальних процесах, міжнародній політиці, світовій економіці.

Ця модель передбачає інтенсивний розвиток електронних комунікацій для встановлення соціальних, політичних, культурних зв'язків у суспільстві. Проблема розвитку універсальних послуг має важливе значення у програмах інформаційного суспільства США та Великої Британії, вона вирішується за допомогою стратегії поліпшення якості інформаційних послуг, соціальної орієнтації держави.

...

Європейська модель інформаційного суспільства відрізняється стратегією європейської інтеграції, поняттям «об'єднаної Європи», пошуками рівноваги між контролем держави і стихією ринку, динамічним поєднанням державних інтересів і прагнень приватного та корпоративного бізнесу із врахуванням того, що роль кожного з них може змінюватися в часі. Характерними рисами європейської моделі виступають варіативність і політична спрямованість програм побудови інформаційного суспільства для різних країн, обумовлених новою європейською геополітикою, становленням інформаційної (інтелектуальної) економіки, різними можливостями постіндустріального розвитку. В рамках європейської моделі

інтересів прагнень приватного та корпоративного бізнесу з урахуванням того, що роль кожного з них може змінюватись у часі та просторі. Характерними рисами європейської моделі виступають варіативність і політична спрямованість економічних програм побудови інформаційної економіки для різних країн. Вони зумовлені новою європейською геополітикою, становленням інформаційної (інтелектуальної) економіки, різними можливостями постіндустріального розвитку. Водночас у межах європейської моделі можна виокремити західноєвропейську, скандинавську, центральноевропейську, східноєвропейську стратегії соціально-економічного розвитку держави.

* Узагальнено та систематизовано автором.

українські дослідники (Є.Макаренко, А.Колодюк) виділяють західноєвропейську, скандинавську, центральноевропейську, східноєвропейську стратегії.